

TALE

Samråd A/B om L 13 om konsekvenser ved afskaffelsen af store bededag som helligdag (afholdes d. 8. februar 2023 kl. 13.00-15.15)

31. januar 2023

J.nr. 2023 - 197

CAIJ
Ditte Lings Fiala

DET TALTE ORD GÆLDER

Samrådsspørgsmål A, stillet af Pelle Dragsted (EL) og Victoria Velasquez (EL)

”Vil ministrene redegøre for de økonomiske, beskæftigelsesmæssige og overenskomstmæssige konsekvenser af en afskaffelse af store bededag eller en anden helligdag?”

Samrådsspørgsmål B, stillet af Karsten Hønge (SF)

”I regeringsgrundlaget ”Ansvar for Danmark” fra 2022 fremgår det, at regeringen vil finansiere en fremrykning af udgifterne til forsvaret ved at afskaffe en helligdag, givetvis store bededag. Helt konkret skal store bededag finansiere fremrykningen af indfasningen af det varige løft til forsvarsudgifterne fra 2033 til 2030. Vil ministrene i denne forbindelse besvare, hvorfor det ensidigt er lønmodtagere, som skal betale for denne fremrykning af forsvarsudgifterne? Vil lønmodtagerne få en fridag eller helligdag tilbage, når fremrykningen er betalt? Vil ministrene desuden redegøre for, hvorvidt regeringen agter at blande sig i arbejdstider og aflønning uden at inddrage fagbevægelsen og arbejdsgivere?”

[Indledning]

Tak for invitationen til samrådet i dag.

Det handler om regeringens lovforslag, der gør store bededag til en almindelig arbejdsdag fra 2024.

Det er et lovforslag, som har været grundigt debatteret i folketings salen – og i det hele taget i samfundet. Nu får vi endnu en drøftelse her – det synes jeg er godt. Lad os endelig få perspektiverne frem i lyset.

Det er også et lovforslag, hvor alle til stede har været inviteret til tekniske gennemgange, hvor Finansministeriet også har været til stede, og hvor der var mulighed for at stille de tekniske spørgsmål til lovforslag og økonomiske beregninger. I dag har vi et samråd om lovforslaget og konsekvenserne af det. Det ser jeg frem til en god politisk drøftelse af.

Det er aftalt, at jeg lægger for, og så tager finansministeren over. Vi vil besvare de to samrådspørgsmål samlet.

Først vil jeg kort komme ind på baggrunden for regeringens forslag og dernæst hovedpunkterne i det lovforslag, der gør store bededag til en almindelig arbejdsdag. I den forbindelse vil jeg besvare samrådspørgsmål A.

Til sidst vil jeg besvare samrådspørgsmål B. Og så tager finansministeren over og vil besvare de dele af samrådspørgsmålene, der omhandler de økonomiske og beskæftigelsesmæssige konsekvenser af forslaget.

[Motivation for lovforslaget]

Men først og fremmest lidt om baggrunden. Det har været sagt flere gange, at det er en ekstraordinær tid. Regeringen har lagt lovforslaget frem,

fordi vi ønsker en massiv investering i vores forsvar og sikkerhed i en tid, der kalder på det.

Vi skal have et varigt løft af vores forsvar og leve op til vores forpligtelser til NATO. Og i en tid med krig i Europa skal vi støtte op, men samtidig også passe på Danmark.

Samtidig har vi en masse andet, som vi gerne vil. Og som også kræver finansiering. Store ambitioner kræver, at vi finder pengene til det. Uanset om det handler om vores uddannelsessystem. Om det handler om et sundhedssystem uden ventelister, en psykiatri som i den grad har brug for et løft i forhold til i dag. Men også et spørgsmål om, at når der kommer flere børn og flere ældre, at vi også ønsker en værdig hverdag for dem. Udover det selvfølgelig også et fokus på at bevare den fremdrift i den grønne omstilling, som der har været.

Det er derfor, at vi fra regeringens side har sagt, at når vi gør store bededag til en almindelig arbejdsdag fra 2024, så genereres et væsentligt bidrag til finansiering af løftet af forsvaret. Vi har samtidig sagt, at vi selvfølgelig gerne hører på, hvordan der i øvrigt kan være perspektiver på den finansiering.

Men jeg vil samtidig bemærke, at hvis vi tager de øvrige finansieringskilder, som regeringen allerede har lagt på bordet, og lægger dem ind i forsvaret i

stedet for, så er der et hul ved nogle af velfærdsinvesteringerne.

Det ønsker regeringen og jeg ikke at efterlade, og derfor er der stadig brug for de 3 mia. kr., som vi får i hånden med dette lovforslag.

Vi mener, at det er en rigtig beslutning, og vi mener også, at det er et væsentligt bidrag ind i et regeringsgrundlag, der grundlæggende har ret store ambitioner.

[Svar på samrådsspørgsmål A]

Det var indledningsvist – nu videre til samrådsspørgsmål A.

Det lovforslag, som er genstanden for samrådet i dag, handler om konsekvenserne ved afskaffelsen af store bededag som helligdag.

Jeg er med på, at der er stor uenighed om forslaget – både her omkring bordet og i øvrigt.

Jeg synes, det er godt, at vi får debatten. Vi havde på den gode side af seks timer i Folketinget omkring det, og vi fortsætter her. Jeg vil gerne understrege, at det stiller jeg fortsat op til. Fordi selvom der er uenighed, så er det godt og vigtigt, at vi får perspektiverne på bordet. Og at I også som Folketing kan stille spørgsmål til regeringen.

[Lovforslagets konsekvenser for overenskomster]

Lovforslaget gør store bededag til en almindelig arbejdsdag. Det betyder, at de løn- og ansættelsesvilkår, som i øvrigt gælder på almindelige arbejdsdage, vil gælde fremadrettet.

Lovforslaget indebærer, at bestemmelser om særlige løn- og ansættelsesvilkår på helligdage, som findes i bl.a. kollektive overenskomster og individuelle aftaler, ikke i fremtiden vil gælde på det, der i dag hedder store bededag.

Lovforslaget betyder, at mange danskere vil skulle arbejde én dag mere om året. Selvfølgelig med løn.

Lovforslaget medfører derfor også, at lønmodtagere, der får forøget deres arbejdstid som følge af loven, får løn for det ekstra arbejde.

Det, at vi arbejder en dag ekstra om året er med til at levere et afgørende bidrag til at finansiere et løft af vores forsvar og sikkerhed, som regeringen og jeg mener er helt afgørende i den tid, vi lever i.

[Svar på samrådsspørgsmål B]

Det leder mig videre til mit svar på samrådsspørgsmål B.

[Ansvarligt og solidarisk forslag]

Regeringen mener, at det er både et ansvarligt og solidarisk forslag at gøre store bededag til en ekstra almindelig arbejdsdag.

Som jeg nævnte før: Når vi beder danske lønmodtagere om at arbejde en dag mere, skal de naturligvis have løn for det.

Jeg er opmærksom på, at lovforslaget vil have forskellige konsekvenser for forskellige faggrupper.

Det er regeringens vurdering, at den model, som vi har præsenteret, er den mest balancerede i de mange hensyn, der skal tages højde for.

[Permanent afskaffelse af store bededag]

Som svar på det næste, som spørgeren er inde på – så er det regeringens forslag, at store bededag permanent afskaffes som helligdag.

Vi står i en situation, hvor der er behov for skarpe prioriteringer. Det gælder både de øgede udgifter til vores forsvar og sikkerhed, men det gælder også i det hele taget i vores samfund.

Et bredt flertal i Folketinget har besluttet at løfte forsvarsudgifterne varigt. Derfor er der også brug for varig finansiering.

Der er varige udgifter til forsvaret, vi skal ud at finde – også efter 2030. Og ja – det betyder, at lovforslaget lægger op til en permanent afskaffelse.

[Inddragelsen af arbejdsmarkedets parter]

Til sidst kommer spørgeren ind på inddragelsen af arbejdsmarkedets parter.

Jeg vil gerne understrege, at jeg er helt enig i de udsagn, der bliver fremhævet af mine partikolleger og for nogens vedkommende også regeringskollegaer, i forhold til, at den danske model spiller en afgørende rolle, i det samfund vi har. Og det har jeg stor respekt for.

Det er på mange måder fundamentet for det vel fungerende arbejdsmarked – også med kroge ind i den samfundsmodel vi har.

Jeg har allerede i min første tid som beskæftigelsesminister forsøgt at have en løbende dialog med arbejdsmarkedets parter. Det sætter jeg stor pris på, og det kommer jeg til at fortsætte med.

I forhold til det konkrete lovforslag så blev arbejdsmarkedets parter helt formelt orienteret om det nærmere indhold i lovforslaget, inden vi sendte det i ekstern høring.

Det skete på en teknisk gennemgang af lovforslaget hos Beskæftigelsesministeriet.

I den forbindelse blev parterne også tilbudt muligheden for at stille tekniske spørgsmål i høringsperioden.

Og så har vi selvfølgelig nærlæst parternes høringssvar med deres input til lovforslaget i den eksterne høring. Det gav anledning til, at bemærkningerne i lovforslaget blev præciseret og udfoldet yderligere. Ligesom som vi har svaret på deres spørgsmål i høringsnotatet. Og ministeriet og jeg står selvfølgelig fortsat til rådighed for spørgsmål til og debat om lovforslaget. Også det gælder selvfølgelig også arbejdsmarkedets parter.

[Afslutning]

Jeg vil gerne runde af med at understrege, at vi afskaffer ikke store bededag som helligdag bare for at gøre det.

Vi gør det, fordi vi står i en ekstraordinær situation – vi skal styrke Danmarks sikkerhed, vi skal have et varigt løft af vores forsvar, og vi skal samtidig finde pengene, så det ikke udhuler muligheden for også at udvikle det velfærdssamfund, som vi alle sætter pris på.

Det tager vi ansvar for fra regeringens side med det her lovforslag.

Jeg glæder mig til den videre debat.

Jeg vil nu give ordet til finansministeren.

Tak for ordet.